

Gezamenlijk briefadvies

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat

Advies over het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat

Datum van goedkeuring	Minaraad: 12/09/2025 SERV: 15/09/2025
Volgnummer	2025 019
Coördinator + e-mailadres	Stefanie Corens, stefanie.corens@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Julien Matheys, jmatheys@serv.be Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be

Bezoekersadres Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevr. Melissa Depraetere
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van
Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme
en Jeugd
Markiesgebouw
Markiesstraat 1
1000 Brussel

Uw bericht van

25 juli 2025

Datum

12 september 2025

Uw kenmerk

20250722-634

Contact e-mail

jan.verheeke@minaraad.be

Ons kenmerk

01/K2/2025/0297

Contact telefoon

02/558.01.36

Mevrouw de minister,

De Minaraad en de SERV hebben op 25 juli 2025 een adviesaanvraag ontvangen over het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat. De adviestermijn liep tot 31 augustus 2025.

Via dit verzameldecreet worden aanpassingen doorgevoerd aan:

- De decretale rechtsgrond van het Vlaams Klimaatfonds;
- Het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- Het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator;
- Het decreet van 26 april 2024 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de overdracht van taken van de energieregulator aan het VEKA in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator.

De Raden focussen hieronder op een aantal specifieke elementen uit het verzameldecreet, zonder de vele andere, uiteenlopende aanpassingen exhaustief te bespreken. Deze focus impliceert geen (positief of negatief) oordeel over de niet-besproken aanpassingsvoorstellen.

Eén van de voorgestelde aanpassingen betreft een **meldingsplicht ingevoerd voor stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks**. Stookolietanks moeten verplicht gekeurd worden, maar het departement Omgeving houdt geen centraal register bij. De Vlaamse overheid stelt dat ze zodoende geen (exact) idee heeft van waar stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks zich bevinden, wat een probleem vormt in het kader van de energietransitie en de decarbonisatie van het gebouwenpark; en aangezien deze tanks risico's inhouden met betrekking tot bodemverontreiniging. Er wordt daarom – via de huidige ontwerpregeling – voorgesteld om een meldingsplicht in hoofde van brandstofleveranciers in te voeren. Hierbij dienen de leveranciers minstens jaarlijks aan het VEKA een lijst te bezorgen met de adressen waar er stookolie of propaan werd geleverd. Deze gegevens zullen worden opgenomen in de Databank voor energiegebruik en energieproductie uit artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Hoewel het voorstel om een meldingsplicht in te voeren voor stookolietanks, stookolieketels en propaangastanks begrijpelijk is vanuit het oogpunt van energietransitie en milieubescherming, roept het volgens de Minaraad en de SERV ook vragen op. De Raden stellen zich onder meer de vraag of de Vlaamse overheid, via OVAM, VEKA en/of andere entiteiten, in het kader van o.a. het bodembeleid en de rapporteringsplichten¹ voor installateurs van stookolieketels en onderhoudstechnici niet reeds beschikt over (een significant deel van) de informatie die in dit ontwerpdecreet gevraagd wordt van de brandstofleveranciers. Het is de Raden niet helemaal duidelijk welke specifieke meerwaarde deze bijkomende rapportering heeft bovenop de reeds bestaande verplichtingen. In lijn met het “*only once*”-principe is het dan ook de vraag of deze bijkomende rapportering in haar huidige vorm nodig is en of de eventueel ontbrekende informatie niet efficiënter zou kunnen verlopen bv. via de aanpassing van andere, reeds bestaande rapporteringsvereisten. Daarnaast rijzen er vragen over de uitvoerbaarheid en de administratieve last voor de betrokken actoren. Brandstofleveranciers worden geacht jaarlijks gedetailleerde, commercieel waardevolle adressenlijsten aan te leveren aan het VEKA, zonder dat duidelijk is hoe dit praktisch georganiseerd en gecontroleerd zal worden. Dit kan leiden tot aanzienlijke extra lasten, zeker voor kleinere leveranciers. Het is de Raden ook niet duidelijk op welke manier de rapporteringsplicht verzekerd zal worden voor leveringen van stookolie of propaangas in Vlaanderen, door leveranciers uit de andere gewesten of uit de buurlanden. Indien die niet gehandhaafd wordt of kan worden, zou dit kunnen leiden tot een concurrentieel nadeel voor de Vlaamse leveranciers.

Minaraad en SERV stellen daarom voor om in overleg te treden met de sector, inclusief leveranciers, installateurs, exploitanten en met de lokale besturen, om te komen tot een sluitend, gebruiksvriendelijker en proportioneel systeem van inventarisatie. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een gefaseerde invoering en aan de optimalisatie van bestaande digitale meldingsplatformen en databanken, zodat de centrale registratie van de gegevens op een efficiënte en voor alle betrokkenen werkbare manier kan gebeuren.

Een andere aanpassing is opgenomen in artikel 29 van het ontwerp van decreet en wijzigt artikel 12.3.1 van het Energiedecreet in het kader van de omzetting van de Energie-efficiëntierichtlijn (EED). Minaraad en SERV ondersteunen de intentie om de **rapporteringsverplichting voor openbare besturen** zoveel mogelijk te beperken tot wat de EED voorschrijft, zoals ook verwoord in de memorie van toelichting. Om ruimere interpretaties en bijkomende rapporteringslasten te vermijden, kan de tekst van het decreet nauwer op de bepalingen uit artikel 6(5) van de EED afgestemd worden door op te nemen dat:

- De energieverbruiksgegevens enkel betrekking hebben op verwarming, koeling, elektriciteit en warm water. De formulering in het ontwerpdecreet, m.n. “*stelt de fysische kenmerken en de energieverbruiks- en productiegegevens van de gebouwen waarvan ze gebruiker, eigenaar, erfpachter of opstalhouder is en de energieverbruiks- en productiegegevens van haar volledige organisatie*” zou immers de indruk kunnen wekken dat bv. het brandstofverbruik van de voertuigen van de organisatie en van de werknemers gerapporteerd moet worden.
- De rapportering enkel vereist is voor gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m² die eigendom zijn van of gebruikt worden door overheidsinstanties.

¹ O.a. het Besluit van de Vlaamse Regering van 8/12/2006 m.b.t. het onderhoud en nazicht van stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, dat verplichtingen in verband met periodiek onderhoud, keuring en audits van stooktoestellen regelt, incl. het verstrekken van attesten en rapporten op verzoek van de toezichthouder. In het BVR van 2/12/2022 werd daar een melding via de Webapplicatie van VEKA aan toegevoegd en sinds 1/1/2023 zijn erkende technici bij keuring, bij ingebruikname of bij periodiek onderhoud verplicht deze activiteiten digitaal te registreren bij VEKA.

Dat zou duidelijkheid creëren en alvast bijkomende administratieve last vermijden voor bv. de kleine zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen. Deze vallen immers onder de ruime definitie van 'overheidsinstantie' in het Vlaamse energiedecreet, ongeacht of het om private organisaties gaat of niet, en ongeacht of ze deel uitmaken van de *profit* of *social profit sector*.

Deze toevoegingen kunnen ervoor zorgen dat de Vlaamse invulling van de open data-verplichting niet verder gaat dan wat Europeesrechtelijk vereist is, in lijn met de voornemens van de Vlaamse regering op dat vlak, maar ook met de geest van de REE. De overwegingen van die richtlijn hebben het immers over de voorbeeldfunctie van overheidsinstanties op nationaal, regionaal en lokaal niveau (overweging 33) en stellen dat die overheidsinstanties gedefinieerd worden als entiteiten die grotendeels met overheidsmiddelen worden gefinancierd en dat een nationale, regionale of lokale overheid een meerderheid heeft met betrekking tot de keuze van het beheer van de entiteit (overweging 35), wat voor vele zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen niet het geval is. Daarnaast sluiten deze toevoegingen aan bij het principe dat regelgeving geen doel op zich is, maar een instrument moet zijn om doelstellingen zo efficiënt en eenvoudig mogelijk te bereiken. Ten slotte, bieden ze ook meer rechtszekerheid aan de betrokken instellingen.

Hoogachtend,

Valérie Vandenabeele
Voorzitter Minaraad

Stijn Gryp
voorzitter SERV